

Утвърждавам:

Е. Димитров
/ЕМИЛ ДИМИТРОВ/

Министър на околната среда и водите

УКАЗАНИЯ

за прилагане и контрол на забрани и ограничения, произтичащи от заповедите за обявяване на защитени зони в териториалния обхват на РИОСВ-Варна, с предмет на опазване природно местообитание 62C0* „Понто-сарматски степи“

ГЛАВА ПЪРВА

Общи положения

1. Указанията определят реда и изискванията за прилагане и контрол на забрани и ограничения, произтичащи от заповедите за обявяване на защитени зони в териториалния обхват на РИОСВ-Варна, с предмет на опазване природно местообитание 62C0* „Понто-сарматски степи“.
2. Указанията целят чрез осъществяване на контрол по спазване на режимите на защитените зони, да се избегнат или намалят значими въздействия върху типове природни местообитания от приложение I на Директива 92/43/EИО на Съвета от 21.05.1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна, както и върху свързаните с тях видове и техните местообитания.

ГЛАВА ВТОРА

Общи насоки за извършване на контрол по спазване на режимите на защитените зони

3. Контролът по спазване на режимите на защитените зони се осъществява, чрез извършване на:
 - 3.1. планови проверки в защитените зони, както и в защитените територии, попадащи в техните граници, съобразно графика на РИОСВ-Варна, регулярно през цялата година.
 - 3.2. извънредни проверки по жалби и сигнали, постъпили в РИОСВ-Варна.

3.3. извънредни проверки по постъпили в РИОСВ-Варна уведомления за инвестиционни предложения, планове и проекти на територията, определена с координатен регистър на разпространението на природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“, съгласно приложениета към заповедите за обявяване на съответните защитени зони.

3.4. извънредни проверки по постъпили в РИОСВ-Варна искания за издаване на становища дали конкретното строителство засяга природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“ в хипотезата на изключениета допуснати за реализация на строежи с действащо разрешително за строеж към датата на обнародване в „Държавен вестник“ на заповедите за обявяване на съответните защитени зони.

4. Проверките по т. 3 се извършват освен на терен и по документи. За целта РИОСВ-Варна събира и анализира информация и данни, вкл. в цифров вид, получени от съответните компетентни институции.

5. Проверките се извършват от екипи от експерти на РИОСВ-Варна с подходяща квалификация и оборудване. В екипите могат да се привличат и други експерти с необходимите знания и опит в областта на опазването на тревни природни местообитания.

ГЛАВА ТРЕТА

Специфични насоки за извършване на контрол по спазване на забраната свързана с разораване, залесяване и създаване на трайни насаждения и култури, в границите на разпространение на природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“

6. Относно извършване на контрол по спазване на забраната свързана с разораване, залесяване и създаване на трайни насаждения и култури, в границите на разпространение на природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“:

В заповедите за обявяване на защитените зони, с предмет на опазване природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“, е включен типов режим със следния текст:

„Забранява се на територията, определена с координатен регистър на разпространението на природно местообитание 62C0 „Понто-Сарматски степи“, съгласно приложение № 3, неразделна част от настоящата заповед, разораване, залесяване и създаване на трайни насаждения, плодови и зеленчукови култури, зърнено-бобови култури, листностъблени зеленчукови култури, кореноплодни зеленчукови култури, луковични зеленчукови култури, маслодайни култури, влакнодайни култури, етеричномаслени култури, едногодишни или многогодишни фуражни култури.“*

От изключителна важност за опазване на природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“ е извършването на периодичен контрол по спазване на горепосочения режим.

За тази цел РИОСВ-Варна организира периодичен контрол, базиран на предварително изготвен от инспекцията план-график за теренни проверки.

Интензивността на проверките трябва да е съобразена с периодите на почвообработка, сеитба и залесяване.

Приоритетно се проверяват териториите от местообитанието, граничещи с обработвани земи. При установяване на нарушения на забраната, незабавно се предприемат административно наказателни мерки и налагане на принудителна административна мярка за преустановяване на дейността. Задължително се дават предписания на собственика или ползвателя на земята за възстановяване на местообитанието в засегнатите територии.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Разяснения по прилагането на забраната свързана със строителство в границите на разпространение на природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“

7. Относно забраната свързана със строителство в границите на разпространение на природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“:

В заповедите за обявяване на защитените зони, с предмет на опазване природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“, е включен типов режим със следния текст:

*„Забранява се издаване на разрешения за строеж и всякакво строителство на територията, определена с координатен регистър на разпространението на природно местообитание 62C0 * Понто-Сарматски степи, съгласно приложение № 3, неразделна част от настоящата заповед, както и иницииране, провеждане или продължаване на процедури по реда на Закона за опазване на околната среда, ЗБР, Закона за горите, Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползване на земеделските земи, Закона за устройство на територията и съответните подзаконови нормативни актове, които са предпоставка за реализация на строителство; Забраната не се прилага за строежи с действащо разрешително за строеж към датата на обнародване на настоящата заповед; за ремонт и реконструкция на съществуващи обекти; за изграждане, ремонт или реконструкция на съоръжения (елементи) на техническата инфраструктура. При реализация на строежи с действащо разрешително за строеж към датата на обнародване в „Държавен вестник“ на настоящата заповед, предмет на изключението, с цел гарантиране опазване на природно местообитание 62C0 * Понто-Сарматски степи е необходимо изрично становище на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Варна, че конкретното строителство не засяга местообитанието.“*

Видно от посочения режим са предвидени изключения от забраната за строителство на територията, на която е разпространено местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“, определена с координатен регистър - приложение към съответната заповед. Заповедите предвиждат забраната да не се прилага за:

- Строежи с действащо разрешително за строеж към датата на обнародване на заповедта за обявяване на защитената зона;
- Ремонт и реконструкция на съществуващи обекти;
- Изграждане, ремонт или реконструкция на съоръжения (елементи) на техническата инфраструктура.

За тези изключения са приложими следните режими, гарантиращи опазването на природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“:

7.1. За строежи с действащо разрешително за строеж.

Съгласно действащото законодателство разрешението за строеж е с 3-годишен срок на действие, в рамките на който строителството трябва да започне (чл. 153, ал. 2 от Закона за устройство на територията). За начало на строежа се счита издаването на протокол за откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво. Протоколът се съставя от общинската администрация.

Закон за устройство на територията:

чл. 157, ал. 1: „*За начало на строежа съобразно издаденото разрешение за строеж се счита денят на съставяне на протокола за откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво ...*“

С изключението е въведено изискване при реализацията на строежи с действащо разрешително за строеж РИОСВ-Варна да дава изрично становище, че конкретното строителство не засяга природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“. Това означава, че преди общинските органи да издадат протокол за откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво, задължително трябва да разполагат с писмено становище от директора на РИОСВ-Варна, дали конкретното строителство засяга природно местообитание 62C0* „Понто-сарматски степени“.

Т.... от съответната заповед за обявяване:

„... *При реализация на строежи с действащо разрешително за строеж към датата на обнародване в „Държавен вестник“ на настоящата заповед, предмет на изключението, с цел гарантиране опазване на природно местообитание 62C0 * Понто-Сарматски степени е необходимо изрично становище на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Варна, че конкретното строителство не засяга местообитанието*“

Природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“ често образува мозайка с други тревни местообитания, които заемат площи сред 62C0*, където скалната основа излиза близо до повърхността, като е покрита с тънък почвен слой. Тъй като не са налични детайлни данни с конкретните полигони/имоти на това мозаично разпространение, и предвид възможността разпространението на местообитанието да засяга само части от конкретен имот, за целите на становището, експерти от РИОСВ-Варна трябва винаги да извършват специална проверка на терен относно наличието на природно местообитание 62C0* в съответния имот, попадащ в координатния регистър към съответната заповед за обявяване на защитената зона, преди издаване на становището.

Предвид екологичните особености на фитоценозите и флористичната им структура, обуславящи специфичната сезонност на вегетационния период на видовете от природното местообитание, РИОСВ-Варна не трябва да издава становища без съответната експертна сигурност, че потенциалният строеж не би засегнал природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“. Поради това, при необходимост, РИОСВ-Варна следва да изиска и експертно мнение от специалисти по тревни местообитания от ИБЕИ-БАН или друга научна или академична организация.

При становище на РИОСВ-Варна, че с реализацията на конкретния обект ще се засегне природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“, общинските органи не могат да издават протокол за откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво, следователно строежът не може да започне.

При евентуални случаи на неизпълнение на режима, РИОСВ-Варна трябва да предприеме административно-наказателни мерки и да издаде заповед за налагане на принудителна административна мярка за спиране на строителството.

По този начин се гарантира, че проекти с действащо разрешително за строеж могат да се реализират само в терени, където природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“ не е налице, за да не се допусне допълнителна загуба или влошаване на местообитанието в резултат на изпълнението на такива проекти.

С цел осъществяване на контрол на спазването на режима, РИОСВ-Варна следва да:

1. изиска от съответните общини информация за всички разрешителни за строеж относими към режима, в срок до 30 дни от получаване на настоящите указания;
2. регулярно (поне два пъти годишно) да изиска информация от съответните общини за издадени протоколи за откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво в хипотезата на изключението от забраната.

7.2. Ремонт и реконструкция на съществуващи обекти.

Извършването на ремонт и реконструкция на обекти (строежи) в съответните защитени зони подлежи на общия режим за извършване на такива дейности съгласно действащото законодателство. Специални изисквания не са въведени, доколкото тези дейности обичайно се извършват в границите на съществуващ обект (строеж) и не предполагат засягане на територия извън тази на вече реализиран строеж.

За извършване на ремонт/реконструкция е необходимо одобряване на инвестиционен проект и издаване на разрешение за строеж, като единствено за строежи с по-малък мащаб и значимост (напр. текущ ремонтуване на сгради, остькляване на балкони и други подобни) процедурата е облекчена и такива изисквания не се прилагат. Принципното положение съгласно действащото законодателство е, че за извършване на ремонт и реконструкция в съществуващи обекти е приложим общият режим за разрешаване на строителство, включително провеждане на процедури по ОВОС и ОС.

В случай, че в хода на процедурите по ОВОС и ОС се прецени, че извършването на ремонт или реконструкция на съответния обект (строеж) ще доведе до значително отрицателно въздействие върху природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“, инвестиционното предложение или не следва да бъде одобрено или в случай на надделяващ обществен интерес следва да се приложат разпоредбите на чл. 33-34а от ЗБР (член 6, параграф 4 от Директива за местообитанията). В последната хипотеза се прилагат насоките от:

- „Управление на защитените зони по Натура 2000 - Разпоредбите на член 6 от Директива 92/43/EИО за местообитанията“, налични на следния линк:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2019:033:FULL&from=ES>

„Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околната среда“ на МОСВ от 23.04.2009 г., налични на следния линк:
<https://www.moew.government.bg/bg/metodichesko-ukazanie-za-praktichesko-prilagane-na-iziskvaniyata-na-normativnata-uredba-po-okolna-sreda/>

При провеждане на процедурите по ОВОС и ОС в хипотезата на изключението следва стриктно да се следи за очакваните „кумулативни въздействия“. В тази връзка се прилагат насоките за оценка на „кумулативните въздействия“ в документа „Управление на защитените зони по Натура 2000 - Разпоредбите на член 6 от Директива 92/43/EИО за местообитанията“, наличен на посочения по-горе линк.

С цел правилно разбиране на значението на термините „ремонт“ и „реконструкция“, следва да се ползват легалните дефиниции от Допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията, а именно:

“Основен ремонт“ на строеж е частично възстановяване и/или частична замяна на конструктивни елементи, основни части, съоръжения или инсталации на строежа, както и строително-

монтажните работи, с които първоначално вложени, но износени материали, конструкции и конструктивни елементи се заменят с други видове или се извършват нови видове работи, с които се възстановява експлоатационната им годност, подобрява се или се удължава срокът на тяхната експлоатация.

"*Текущ ремонт*" на строеж е подобряването и поддържането в изправност на сградите, постройките, съоръженията и инсталациите, както и вътрешни преустроства, при които не се:

- а) засяга конструкцията на сградата;
- б) извършват дейности като премахване, преместване на съществуващи зидове и направа на отвори в тях, когато засягат конструкцията на сградата;
- в) променя предназначението на помещенията и натоварванията в тях.

"*Реконструкция*" на строеж е възстановяване, замяна на конструктивни елементи, основни части, съоръжения или инсталации и изпълнението на нови такива, с които се увеличават носимоспособността, устойчивостта и трайността на строежите.

7.3. Изграждане, ремонт или реконструкция на съоръжения (елементи) на техническата инфраструктура.

Това изключение е въведено с оглед на необходимостта от задоволяване на обществени нужди чрез изграждане и поддържане на съоръжения (елементи) на техническата инфраструктура.

Реализацията на такива дейности подлежи на общия режим съгласно действащото законодателство, предвиждащ серия от процедури (в т.ч. по ОВОС и ОС) и допълващи предпазни мерки към плановете и проектите, които биха могли да имат значително отрицателно въздействие върху обектите от Натура 2000. В случай, че в рамките на процедурите, предхождащи издаването на разрешение за строеж, бъде установено, че реализацията на съответното инвестиционно предложение би довело до значително отрицателно въздействие върху природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“, инвестиционното предложение или не следва да бъде одобрено или в случай на наделяващ обществен интерес следва да се приложат разпоредбите на чл. 33-34а от ЗБР (член 6, параграф 4 от Директива за местообитанията). В последната хипотеза се прилагат:

- „Управление на защитените зони по Натура 2000 - Разпоредбите на член 6 от Директива 92/43/EИО за местообитанията“, налични на следния линк:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2019:033:FULL&from=ES>

- „Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околната среда“ на МОСВ от 23.04.2009 г., налични на следния линк:
<https://www.moew.govment.bg/bg/metodichesko-ukazanie-za-praktichesko-prilagane-na-iziskvaniyata-na-normativnata-uredba-po-okolna-sreda/>

При провеждане на процедурите по ОВОС и ОС в хипотезата на изключението следва стриктно да се следи за очакваните „кумулативни въздействия“. В тази връзка се прилагат насоките за оценка на „кумулативните въздействия“ в документа „Управление на защитените зони по Нatura 2000 - Разпоредбите на член 6 от Директива 92/43/EИО за местообитанията“, наличен на посочения по-горе линк.

С цел правилно прилагане на изключението следва да се изясни кои са съоръжения (елементи) на техническата инфраструктура. Съгласно чл. 64, ал. I от ЗУТ, *елементите на техническата инфраструктура са:*

- транспортната техническа инфраструктура и съоръженията към нея (мостове, тунели, надлези, подлези, прелези и др.);
- преносните (довеждащите и отвеждащите) проводи (мрежи) и съоръженията към тях в неурегулирана територия;
- преносните (довеждащите и отвеждащите) проводи (мрежи) и съоръженията към тях в урегулирана територия;
- разпределителните проводи и разпределителните устройства и съоръженията към тях (трансформаторни постове, електрически подстанции, пречиствателни станции за питейни и отпадъчни води, понижителни и разпределителни станции и др.), включително присъединителните проводи към сградните инсталации и общите средства за измерване;
- хидромелиоративните преносни (довеждащите и отвеждащите) проводи (мрежи) и съоръженията към тях и хидромелиоративните строежи, изградени за предпазване от вредното въздействие на водите;
- приемно-предавателни станции и останалата физическа инфраструктура, предназначена за разполагане на електронни съобщителни мрежи;
- брегоукрепителните, брегозащитните и геозащитните строежи;
- съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци.

ГЛАВА ПЕТА

Публичност

8. Настоящите указания да се публикуват на интернет страниците на Министерство на околната среда и водите и на РИОСВ-Варна.
9. Настоящите указания да се изпратят от РИОСВ-Варна на съответните общини, в чийто териториален обхват са приложими забраните и ограниченията посочени по-горе.
